

ELŐTERJESZTÉS

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2021. szeptember 30. napján tartandó soros ülésére

Tárgy: A Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár beszámolója

Tisztelt Képviselő-testület!

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2021. évi munkatervre összeállításakor úgy határozott, hogy szeptember hónapban napirendjére tűzi a Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár beszámolójának megtárgyalását. A beszámoló az előterjesztés mellékletét képezi.

A munkaterv szerint a beszámolót véleményezi:

- az Oktatási és Kulturális Bizottság,
- a Tótkomlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és
- Tótkomlós Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata.

A bizottság és a nemzetiségi önkormányzatok határozatainak ismertetésére a képviselő-testületi ülésen kerül sor.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót vitassa meg, majd hozza meg döntését.

„A” HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és úgy határozott, hogy a Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár 2021. évi beszámolóját elfogadja.

Felelős: Zsura Zoltán János polgármester
Szathmári-Nagy Nikoletta intézményvezető
Határidő: azonnal

„B” HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár 2021. évi beszámolóját nem fogadja el. Felhívja az intézményvezető figyelmét arra, hogy a következő soros képviselő-testületi ülésre azt a következőkkel egészítse ki:

-
-

Felelős: Zsura Zoltán János polgármester
Szathmári-Nagy Nikoletta intézményvezető

Határidő: Az átdolgozott intézményi beszámoló képviselő-testület elé terjesztésére: 2021. október 28.

Tótkomlós, 2021. szeptember 24.

Zsura Zoltán János
polgármester

Az előterjesztést készítette: Benkő Anita igazgatási ügyintéző
Az előterjesztést ellenőrizte: dr. Kormányos László jegyző

Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár		
Szám:	16121-35/2021	
Kelt:	2021. SZEPTEMBER 21.	
Megjegyzés:	BA.	

BESZÁMOLÓ 2021.

Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár

Készítette: Szathmári-Nagy Nikoletta

Szathmári-Nagy Nikoletta

2021-09-21

Bevezetés

Az elmúlt másfél évben teljesen átalakult az életünk, nemcsak a miénk, hanem az egész világe is. 2019 tavaszán megismerkedtünk egy olyan helyzettel, a covid-19 vírusjárvány kirobbanásával, amiről nem is gondoltuk, hogy megtörténhet. Felkészületlenek voltunk, kerestük a megoldásokat minden területen az életünkben. Voltak szakmák, és szakterületek, ahol szinte megállt az élet. A közművelődés –és a közgyűjtemények helyzete sem volt egyszerű a korlátozások idején, aminek lehet, hogy még mindig nincs vége. Nehéz úgy dolgozni, hogy zárva vannak az épületeink, amik a közösségeink számára mindig nyitottak.

A beszámolási időszakomban történt események, változások arról tesznek tanúbizonyságot, hogy még ha kicsit lassan is, de megfeleltünk a kihívásnak. Munkatársaimmal minden területen, tehát: könyvtár, közművelődés, gyűjtemények, média kreatívan megoldottuk a kapcsolatot felhasználóinkkal, tettük ezt úgy, hogy hittünk abban, hogy élményt és értéket közvetítünk, nem engedve el a kultúrára, információra vágyók kezét. Természetesen mások voltak az igények a könyvtár területén és mások a közművelődésben és a lehetőségek is. Mindezekről részletesen írok a továbbiakban.

Ha már itt az elején megfogalmazhatom a tapasztalatomat, mindenképpen azt gondolom, hogy megálltuk a helyünket. Rengetek újdonságot találtunk ki és tettük ezt úgy, hogy nekünk is folyamatosan tanulnunk kellett illetve alkalmazkodni a kihívásokhoz. Átköltöztünk az online térbe, megtapasztalva annak a felületnek a lehetőségeit, ha kellett meséltünk, ha kellett színházat játszottunk, horgoltunk, hagyományokat közvetítettünk, kreatívkodtunk.

Ebben az évben a nyár már szabad volt, így újra programokat szervezhettünk, nem beszélve a szokásos Tótkomlói Napok, városi szintű nagyrendezvényünkről, ami természetesen összefogással zajlott. Közben futnak pályázataink, rengeteg lakodalmunk volt, úgyhogy reménykedve, úgy érezzük visszatért az élet.

Bízunk benne így is marad. A bezártság, félelem, kiszolgáltatottság se az egyénnek, se a közösségeknek nem tesz jót. A rendezvények rengeteg embert vonzottak az elmúlt időszakban. A könyvtárban újraépítkezés kell, hiszen a gyerekek nem jöhettek be hozzánk a korlátozások alatt, így sok kis olvasót veszítettük el.

Sok kihívás van mögöttünk és nagy munka vár ránk az elkövetkező időszakban is.

A Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár beszámolója 2021.

1. Az intézmény típusa és feladata

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A §-a alapján Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár alapító okirata szerint költségvetési szervként működő intézmény, mely 5 telephellyel rendelkezik:

	Telephely megnevezése	Telephely címe
1.	Természet Háza	5940 Tótkomlós, Bajcsy Zs. u 6.
2.	Tótkomlói Szlovák Tájház	5940 Tótkomlós, Széchenyi u. 11.
3.	Koppány János Szlovák Néprajzi Gyűjtemény	5940 Tótkomlós, Szent István tér 2.
4.	Tótkomlói Szlovák Emlékház	5940 Tótkomlós, Szép u. 5.
5.	Városi Könyvtár	5940 Tótkomlós, Kossuth u. 10.

A költségvetési szerv közfeladata:

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény alapján a könyvtári egységben nyilvános könyvtári ellátás folyik, a közművelődési intézményegység a közművelődési alapszolgáltatások biztosítását szolgálja, muzeális intézmények közérdekű muzeális kiállítóhelyként működnek.

2. Az intézmény személyi és tárgyi feltételei

2/a Személyi feltételek

Intézményünkben együtt dolgoznak a közművelődés a könyvtár, a média és a gyűjtemények munkatársai.

A szakalkalmazottak száma 5 fő és 1 fő főállású takarító. A könyvtár szakterületén +1 fő kezdte meg munkáját 2021. év májusától, 6 órában.

A közfoglalkoztatottak száma 6 fő, ebből 1 fő takarító. 5 fő irodai munkát lát el különböző területeken. A média területén 1 fő közfoglalkoztatott kezdte meg munkáját az elmúlt időszakban.

2021-ben nem foglalkoztattunk diákmunkásokat.

A következő táblázat a létszámadatok változását mutatja szakterületenként bontva.

Szakterület	Létszámadatok 2020 szeptemberében	Létszámadatok 2021 szeptemberében
Közművelődés, rendezvényszervezés	<ul style="list-style-type: none">• részmunkaidőben az intézményvezető,• 2 fő közművelődési szakember• 1 fő közfoglalkoztatott adminisztrációs és kreatív feladatok	<ul style="list-style-type: none">• az intézményvezető részmunkaidőben• 2 fő közművelődési szakember (1 fő a múzeumi feladatokat is ellátja)

A Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár beszámolója 2021.

	1 fő közfoglalkoztatott megosztva a médiával	<ul style="list-style-type: none"> • 1 fő közfoglalkoztatott adminisztrációs és kreatív feladatok • 1 fő közfoglalkoztatott megosztva a médiával
Könyvtár	<ul style="list-style-type: none"> • 1 fő szakalkalmazott (intézményvezető) • 1 fő segédkönyvtáros 	<ul style="list-style-type: none"> • intézményvezető, megosztott munkaidőben • 1 fő segédkönyvtáros • 1 fő könyvtáros 6 órás
Gyűjtemények	<ul style="list-style-type: none"> • jelenleg nyitvatartási időben a főállású közművelődési szakember 	<ul style="list-style-type: none"> • jelenleg nyitvatartási időben a főállású közművelődési szakember (adminisztráció) • 1 fő közfoglalkoztatott (tárlatvezetés, foglalkozások)
Média	<ul style="list-style-type: none"> • 2,5 fő közfoglalkoztatott • 2 fő szerződéssel 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 fő szerződéssel • 2,5 fő közfoglalkoztatott
Technikai személyzet	<ul style="list-style-type: none"> • 1 fő 8 órás takarítónő • 1 fő takarító (közfoglalkoztatott) 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 fő 8 órás takarítónő • 1 fő közfoglalkoztatott takarító

2/b Tárgyi feltételek Művelődési Központ:

A művelődési központ eredeti épülete csak nyáron üzemel immáron 15 éve. Ez az egy év nagy változásokat ígért, hiszen polgármester úr igen határozottan támogatta és kezdeményezte a régi épület újraindítását. Több tárgyalást is folytatunk ennek érdekében.

Jelenleg a következő felújítási folyamatok valósultak meg:

- a városi könyvtár ablakainak cseréje, kivéve a két iroda ablaka
- a színpad feletti rész és a színpad hátsó részének szigetelése

Folyamatban van:

- a színpad burkolatának cseréje (linoleum)
- az művelődési központ fűtésrendszerének szakaszolása és újraindítása a városi könyvtár helyiségében
- a városi könyvtár ablakaira függönyök vásárlása a felszereléshez szükséges sínnel
- a Tótkomlós Város Közalapítvány által megtartott jótékonyági palacsintasütés bevételéből a könyvtár gyermek –és ifjúsági részébe bútorok vásárlása.

A Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár beszámolója 2021.

Városi Könyvtár (Kossuth u. 10.):

Könyvtárunk mostani helye a napközi konyhával egy épületben van. A menzára érkező gyerekek és a könyvtárlátogatók egy bejáraton közlekednek. Az előtér közös és a mosdók is.

A könyvtárban ezen időszak alatt nagy változás nem történt. Jelenlegi helyünk kapacitása egyre kisebb a helyet tekintve. Kinőttük a 150 m²-t.

Természet Háza (Bajcsy Zs. u. 6.):

A közművelődési feladatokat ellátó munkatársak ebben az épületben dolgoznak. Ez az épület ad helyet a rendezvényeink nagy részének, kiállításoknak esetleg megbeszéléseknek. Rendezvényházként kiválóan működhet (bár nincs kialakított konyhája csak tálalóhelyisége), de a közművelődési intézmény feladatait az itt található helyiségek nem látják el.

Színházi székezéssel 250 fő befogadására alkalmas, családi illetve egyéb étkezéssel egybekötött rendezvényeknél, ha táncter is szükséges 120 fő kényelmesen elhelyezhető. (max. 150 fő)

Az épületben csak a mosdók illetve a színpad környéki rész javító festése valósult meg idén, viszont szükséges a fenti 2 helyiség (iroda, kiállítóterem) illetve az öltözők és az összekötő folyósó festése is, de mivel vizesek a falak erre nagyobb összegre van szükségünk.

2021. év nyarán nagy kapacitással működött a „rendezvényszervíz” részünk, az igényeket ki tudtuk elégíteni és örömmel tettük ezt. A tapasztalás azt mutatta, hogy a terítők mosására megoldást kell találnunk, így azt ettől az évtől mosodában oldjuk meg.

Tótkomlói Szlovák Tájház (Széchenyi u. 9.), Koppány János Szlovák Néprajzi Gyűjtemény (Szent István tér 2.), Tótkomlói Szlovák Emlékház (Szép u. 5.)

Az elmúlt években nagyobb figyelmet kaptak gyűjteményeink. Történet ez azért, mert az épületek állaga folyamatos karbantartást és odafigyelést igényel és azért is, mert az időjárás nem volt mindig kegyes hozzánk. A Tótkomlói Szlovák Tájház épülete idén is sérült. Sajnos a nádtető rossz állapota miatt a Tomka Judit szobában beszakadt a mennyezet, de ezt sikerült megjavíttatnunk. A tető nádazására benyújtott egyik pályázatunkkal nyertünk 1 millió forintot, de sajnos ez nem elég a probléma megoldására. A Népi Építészeti Program lehetőséget biztosít nagyobb munkáltokra is, ide is nyújtottunk be pályázatot, de sajnos ez nem kapott pozitív elbírálást. A nádazás nem kis költséggel jár, így jelenleg is tart az optimális megoldás keresése.

A Tótkomlói Szlovák Emlékház hátsó lakást is sikerült végre lakható állapotúvá tenni, megtörtént a tisztasági festés. A következő évben ezt a részt komfortosabbá szeretnénk tenni, annak érdekében, hogy kiadható legyen.

Minden gyűjtemény rendszeresen takarítva van, az ágyneműk mosásra, szellőztetésre kerültek molyírtok vannak a kritikus helyeken. A pénzügyi –és pályázati kereteinknek megfelelően tudjuk a problémákat orvosolni.

3. Intézményi gazdálkodás

A pandémia természetesen intézményünk bevételeire is hatással van. A tervezésnél az előző, normális évet vettük figyelembe, bízva abban, hogy 2021-ben már visszatérhetünk és sok közösségi program valósulhat meg, nyitva lehetnek az intézményegységek, hiszen akkor tudunk bevételt termelni. Ez sajnos nem így lett, csak nyáron indulhatott újra az élet. Szerencsére mindenki be akarta pótolni az elvesztett időt és szinte minden hétvégén lakodalmunk volt, ami a legnagyobb bevételforrásunk. A tervezett bevételt a Természet Háza és a Komlói Hírmondó tudta jelen adatok alapján teljesíteni.

4. Intézményegységek munkája

Természet Háza / Művelődési Központ:

Szakmai munkánk területei:

- műsorszervezés, meseszínházi előadások szervezése,
- játszóházak szervezése,
- kiállítások rendezése,
- városi rendezvények szervezése, lebonyolítása,
- nyári táborok szervezése, koordinálása,
- klubok munkájának segítése,
- információnyújtás,
- terem- és eszközbérlet (termékbemutatók, lakodalmak, vacsorák),
- civil szervezetek, egyesületek befogadása,
- bálók, fórumok, közgyűlések szervezése és számukra megfelelő hely biztosítása.

Hozzá kellett szoknunk egy másfajta létformához az elmúlt egy évben. A korlátozások ideje alatt az online térbe tette át a megjelenési felületeit intézményünk. Munkatársaim kreatívan, a saját személyiségüknek megfelelően használták ezt a megjelenési formát, szerintem mindenki tanulva valami újat magáról. (Táblázatos formában tájékozódhatnak a megvalósult programokról)

A nyár meghozta a korlátozások feloldását, így elkezdődhetek a programok tervezgetései. Intézményünk költségvetése saját program megrendezését csak minimális mértékben teszi lehetővé, de ezt kompenzálta az önkormányzat égisze alatt futó TOP – 5.3.1 pályázat, ami a közösségek fejlesztését segíti és színesíti, illetve a Tér – Zene program, ami komolyzenei, népzenei, világzenei kiskoncertekkel hozza közel ezen műfajokat a közönséghez, kötetlen stílusban. (táblázat)

Nagyon különböző mélységűek a feladataink. Sokszor csak technikai háttérrel és technikát biztosítunk, vagy egy nagy családi rendezvény alapjai vagyunk, ami ugyanolyan fontos feladat. A lényeg, hogy aki betér hozzánk, az elégedetten távozzon.

A korlátozások még számos rendezvényformára kihatnak a mai napig, de lakodalmat lehet tartani, amit az ifjú jegyesek és családjaik ki is használtak 2021-ben. Rengeteg örömteli

A Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár beszámolója 2021.

pillanatnak lehettünk részesei és háttér munkásai. Nekünk is új volt, hogy ennyi lakodalom került nálunk megtartásra, ötszörösére nőtt a számuk. Itt is sokat tanultunk, új kapcsolatokat alakítottunk ki, átszerveztünk a munkafolyamatokat.

Két nagy eseményünk volt az idei évben. Az egyik a mi rendezvényünk, a Múzeumok Éjszakája, ami évek óta elmaradt és most fergeteges hangulatban, rengeteg érdeklődővel, új programelemekkel került megrendezésre. Felüdülés volt. A másik az augusztus 20-hoz kapcsolódó Tótkomlói Napok és Szlovák Gasztronómiai Nap. Ez a rendezvény városi szintű összefogással valósul meg, de az intézményünk feladata mindig a legnagyobb a szervezésben és a koordinálásban. Nagy sikerrel zajlott, számos kulturális –és közösségi eseménnyel, gasztronómiai élménnyel.

Közművelődés – kulturális események

2020. szeptembertől

Időpont	Esemény
október 6.	Aradi Vértanúk Napja (városi megemlékezés)
október 10.	„Cintányéros cudarvilág” (Piacátadó rendezvény)
október 17.	Szlovák Önkormányzat rendezvénye
október 23.	Városi megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharc alkalmából
október 29.	A Tremoló Mandolinzenekar próbája
november 29.	Gyertyagyújtás I.
december 4.	Mikulásvadászat
december 6.	Gyertyagyújtás II.
december 13.	Gyertyagyújtás III.
december 20.	Gyertyagyújtás IV.

2021.

április 16.	Városi megemlékezés a Magyarországi Holokauszt Emléknapján
május 30.	Zabszalma együttes koncertje a Gyermeknap alkalmából
június 4.	Nemzeti Összetartozás Napja
június 23.	Foci EB kivetítés
június 26.	Múzeumok éjszakája
július 5-9-ig	Jobbagyféltekés tanfolyam

A Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár beszámolója 2021.

július 5.	Író-olvasó találkozó Závada Pállal
július 17.	TÉR-ZENE I. (Tótkomlói Ifjúsági Koncert Fúvószenekar)
július 24.	TÉR-ZENE II. (Szeged Trió Classic)
július 31.	TÉR-ZENE III. (Giovani Artisti Vonósnégyes)
augusztus 3-6.	Kiállítás (Újvári Péter)
augusztus 11.	Play Day az Aprócska Mosolyokért Alapítvány szervezésében
augusztus 14.	TÉR-ZENE IV. (Talléros zenekar)
augusztus 18-25-ig	Kiállítás (Szokolay Dongó Balázs grafikáiból)
augusztus 20-21.	XX. Tótkomlói Napok programjai
augusztus 21.	TÉR-ZENE V. (Gyermek Fúvószenekar)
augusztus 28.	TÉR-ZENE VI. (Messissippi, Dongó)
szeptember 3.	TÉR-ZENE VII. (Szegedi Harsona Együttes)
szeptember 11.	TÉR-ZENE VIII. (Szegedi Kürtkvartett)
szeptember 18.	TÉR-ZENE IX. (Fuvola Kvartett)
szeptember 25.	TÉR-ZENE X. (Dongó és Fábry Géza)

Rendszeresen, heti két alkalommal trambulinos edzésnek is helyet biztosítunk a rendezvényeink függvényében.

Megjelenés online felületen a pandémia idején – 2020.

november 20.	Országos Rajzfilm Ünnephez csatlakozás-rajzpályázat (diaporáma)
november 29.	Adventi mesék I. (videó)
december 1.	Dóri kötösulija I.
december 6.	Adventi mesék II. (videó)
december 8.	Dóri kötösulija II.
december 12.	Adventi kézműves percek I.(videó)
december 13.	Adventi mesék III. (videó)
december 15.	Dóri kötösulija III. (videó)
december 17.	Adventi kézműves percek II. (videó)
december 18.	Komlói népszokások I.– Advent (videó)
december 22.	Dóri kötösulija IV. (videó)
december 24.	Komlói népszokások II. – Karácsony (videó)
december 28.	Élő adventi naptár (diaporáma)

A Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár beszámolója 2021.

december 29.

Dóri kötösulija V. (videó)

december 31.

Komlói népszokások III. – Szilveszter (videó)

2021.

január 1.

Újévi köszöntő, versmondás (videó)

január 7.

Dóri kötösulija VI. (videó)

január 8.

„Mesebeli karácsonyfám” címmel rajzokból diaporáma

január 8.

Adventi, karácsonyi hangulatok -zenés diaporáma fotókból

január 9.

„Ünnepi terítékek”- fotókból készített diaporáma

január 14.

Dóri kötösulija VII. (videó)

január 14.

„A tél szépségei” – fotós felhívás (diaporáma)

január 22.

A Magyar Kultúra Napja (videó)

január 26.

Tótkomlói farsangi népszokások (videó)

január 28.

Madárkalács készítés (kézműves videó)

február 4.

Madáretető készítése (kézműves videó)

február 5.

Felhívás farsangi rajzversenyre

február 8.

Komlói népszokások IV.– Vízkeresztől-nagyböjtig (video)

február 8.

Kézműves percek III. (videó)

február 10.

„Mutasd meg a madáretetődet!” (diaporáma)

február 14.

Valenti-napi szelfipont készítése

február 16.

Kézműves percek IV. (videó)

február 25.

Versösszeállítás a Kommunista Diktatúrák Áldozatainak
Emléknapja alkalmából

március 15.

Összeállítás a korábbi megemlékezésekből

április 6.

„Tavaszi hangulatok”- fotó pályázat (zenés diaporáma)

március 20.

Húsvéti tojásfa készítése

április 1.

Komlói népszokások V.– Tavasz (videó)

április 4.

Komlói népszokások VI. –Virágvasárnaptól - húsvétig

április 11.

Közös versmondás a Magyar Költészet Napján (videó)

április 20.

Rajz -és fotópályázat Tótkomlós újratelepítésének 275.
évfordulója alkalmából a gyerekeknek

április 23.

„Tavaszi, húsvéti hangulatok” (fotókból készült diaporáma)

A Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár beszámolója 2021.

május 1.	„Tótkomlói tavasz” (diaporáma)
május 31.	„Mesés fantázialények” (rajzos diaporáma)
június 4.	„Körbetáncoljuk a Kárpát-medencét” (videó feltöltés)

„Rendezvényszervíz” - (családi rendezvények, bálók stb. lebonyolítása)

Időpont	Esemény
szeptember 5.	Esküvő a Szlovák Tájház udvarán
október 23.	A Rákóczi Szövetség helyi Szervezete taggyűlése vacsorával
május 29.	Lakodalom
június 12.	Ballagási ebéd
július 24.	Lakodalom
július 31.	Lakodalom
augusztus 4.	Mozgáskorlátozottak Egyesülete közgyűlése
augusztus 7.	Lakodalom
augusztus 9.	Városi Nyugdíjas Klub - taggyűlés
augusztus 14.	Lakodalom
augusztus 28.	Lakodalom
augusztus 31.	Városi Nyugdíjas Klub - közgyűlés
szeptember 11.	Lakodalom
szeptember 18.	Lakodalom

Gyűjtemények (Tótkomlói Szlovák Tájház, Tótkomlói Szlovák Emlékház, Koppány János Néprajzi Gyűjtemény)

Szolgáltatási feladataink:

- közművelődési rendezvények szervezése (Múzeumok éjszakája, Családi nap)
- nemzetiségi közösségi identitást segítő programok (fotózás, honismereti vetélkedő)
- önkéntesek, diákmunkások bevonása
- a gyűjteményre alapozott múzeumpedagógiai foglalkozások útján valósulhat meg
- kihelyezett iskolai/óvodai tanórák tartása.

A Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár beszámolója 2021.

Kiemelt feladatunk:

- nemzetiségi kultúra ápolása: a szlovák népi hagyományok, a népi kultúra tárgyi emlékeinek őrzése illetve az ehhez kapcsolható identitástudat fejlesztése, mely nem csupán a tárgyi emlékek megóvása illetve a tárlatvezetés útján valósulhat meg, hanem a hagyományok, népi szokások, játékok felelevenítésével, sikeres rendezvények szervezésével is lehetséges. A társintézményekkel való együttműködés is alapfeladat a cél érdekében.

Személyi feltételek:

A múzeumi szakfeladat ellátásához nem áll intézményünk rendelkezésére muzeológus végzettséggel rendelkező munkatárs. Márciusig a múzeummal kapcsolatos adminisztratív, statisztikai jellegű és egyéb szakmai feladatokat, valamint a tárlatvezetést a művelődésszervező munkakörben dolgozó kolléga látta el, hozzá csatlakozott, átvéve a tárlatvezetést és a gyerekfoglalkozások tartását 1 fő közfoglalkoztatott munkatárs, aki már látta el ezt a feladatot korábban is.

Múzeumok éjszakája és egyéb rendezvények

A pandémia sajnálatos módon éppúgy rányomta a bélyegét a múzeumi feladatok ellátásra, mint ahogyan a közművelődési tevékenységre. Éppen ezért ha személyesen nem is, legalább az online térben igyekeztünk eljutni látogatóinkhoz. Sokaknak szereztünk örömet a 6 részes néprajzi videó sorozatunkkal, melyben felelevenítjük az adventi- karácsonyi- szilveszteri-farsangi- és húsvéti komlói népszokásokat.

Ezeket a felvételeket az intézményünk, illetve a Tótkomlói Néprajzi Gyűjtemények facebook oldalán osztottuk meg a követőinkkel. E sorozat kimagasló nézettsége arra enged következtetni, hogy muzeális értékeink témája igen nagy érdeklődésre tart számot a város lakossága körében, ami igen öröndetes.

Itt említem meg „Tótkomlói séták” címmel, a Komlói Hírmondóban megjelent cikksorozatot is, mely egy elfeledett komlói hagyományt idéz az olvasók emlékezetébe.

A korábbi években rendszeresen volt esküvői fotózás helyszíne a Szlovák Tájház, 2020 szeptemberében azonban első ízben került sor esküvői ceremóniára a gyűjtemény udvarán, ami autentikus hangulatot biztosított az eseményhez a fiatal párnak.

Igyekeztünk legalább érintőleg megemlékezni az olyan jeles napokról, mint például a Magyarországi Tájházak Szövetsége és Tájházak Napja, melyet 2013 óta rendeznek meg az országban, illetve a Népviselet Napjáról, mely országosan április 24-hez kötődő ünnep. Ezek a jeles napok is alkalmat teremtenek számunkra az egykori szlovák falusi életmód, és viselet felidézésére, újraélésére, népi hagyományaink megőrzésére.

Hasonló célkitűzéssel – mint minden évben - idén is lelkesen készültünk a „Múzeumok éjszakája” elnevezésű rendezvényünkre. Előző évben a járványhelyzet sajnos megghiúsította terveinket, idén azonban legnagyobb örömünkre nagy sikerrel zajlott le ez a hagyománynak számító, népszerű rendezvényünk.

A Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár beszámolója 2021.

A tervezéskor mindig arra törekszünk, hogy folyamatosan megújuló, egyre sokszínűbb programokkal, egyre több helyszínen várjuk az érdeklődőket leginkább azzal a céllal, hogy fókuszba helyezzük a néprajzi gyűjteményeket, továbbá a hagyományőrzést, értékmentést. Éppen ezért igyekeztünk minél gazdagabb programról gondoskodni a látogatóinknak. Örömmel vettük, hogy rendezvényünkhöz két civil szervezet is csatlakozott saját programjával, így még tartalmasabbá téve a rendezvényt. A Tótkomlós Turizmusáért Egyesület új kiadványának – Tótkomlói időutazás – bemutatójával indult a délután, mely jellegében abszolút beleillett az általunk tervezett programba. A „Tótkomlói időutazás” című kiadvány az archív fotókon, a Pünkösdi Zarándoklatért Egyesület pedig múzeum-túrájával múltunk helyszíneinek felkeresésével tett eleget kitűzött céljainak.

A Tótkomlói Szlovák Tájházban a kisgyerekes családok örömmel vették birtokba a kosaras körhintát, a népi játékokat és játszóházat, melyeknek segítségével idéztük meg a múltat.

A programok jelentős része a Szent István téren zajlott. Az itteni programokból kiemelném a „Rok na salaši – Egy év a tanyán” című film vetítését, a Ludas zenekar élő, autentikus népzenei koncertjét, a népdalokból álló összeállítást, a nosztalgiafotózást, valamint a helyi kézművesek kirakodóvásárát, melyek szintén a szlovák gyökereinkhez való visszatérést voltak hivatottak megvalósítani. Itt ragadnám meg az alkalmat, hogy köszönetet mondjak a nosztalgiafotózáshoz nyújtott támogatást a szlovák iskolának, valamint a tárlatvezetéshez kapott önzetlen segítséget önkénteseinknek (Venyericsan Ádámné, Istvánné Racskó Anna, Laukó Éva és Dr. Csontos Pál személyében).

Bízunk benne, hogy rendezvényünkkel elértük célunkat, és valamennyi korosztály számára tartalmas kikapcsolódást biztosítottunk.

Látogatói létszámadatok:

A gyűjteményeinknél is egyértelmű adatok bizonyítják, hogy mindenki alig várta, hogy enyhítések legyenek és látogathatóvá váljanak a kulturális tereink. Márciustól mintegy 350 fő nézte meg a tájházainkat és a Koppány gyűjteményt. A látogatók között sok szakmai érdeklődő volt (néprajzos, múzeológus) és az egyértelmű véleményük az volt, hogy kivételes gyűjteménnyel rendelkezünk. A tárlatvezetőnk ezeket az alkalmakat kapcsolatépítésre is használta.

A legnagyobb rendezvényünk, a Múzeumok Éjszakája pedig több száz embert vonzott a széles kulturális kínálatával. Nagyon jó volt látni, hogy tele van a Széchenyi tér és a Tótkomlói Szlovák Tájház udvara.

Szakmai kapcsolatok, továbbképzések:

2020 októberében és novemberben részt vettem egy 60 órás képzésen, ami a Magyarországi Tájházak Központi Igazgatósága az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatásával zajlott és a címe a **Szabadtéri muzeológiai és tájházi szakági képzés** volt. A képzés két helyszínen zajlott volna, a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeumban és a szennai Szabadtéri Néprajzi Gyűjteményben, de a pandémia miatt sajnos csak Szentendrére jutottam el. A 60 órás képzés során elméleti és gyakorlati oktatásokon vettem részt, melyeknek célja a jellemzően komplex feladatköröket ellátó munkatársak segítése a mai változó múzeumi világban. Képet kaptunk

A Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár beszámolója 2021.

arról, hogyan lehet magas minőségű szakmai munkát végezni, értéket közvetíteni, ezáltal korszerű programokat, kiállításokat, múzeumi szolgáltatásokat megvalósítani, indirekt módon pedig pozitív hatást gyakorolni a látogatók tanulási szokásaira, múzeumi élményszerzésre, a múzeumi tartalmakhoz fűződő személyes viszonyára a szabadtéri néprajzi múzeumok és tájházak világában. A tanfolyam záródolgozatában egy felújítási tervet kellett készíteni és előadni egy tájházunkról. Mindenképpen meghatározó volt ez az egy hét és nagyon sok tudást és kapcsolatokat adott, amit hasznosíthatok az itthoni munkámban.

Most, szeptember 11-én pedig ugyancsak Szentendrén a Skanzenben vettünk részt a Szlovák Tájházvezetők Országos Konferenciáján.

Pályázatok:

A beszámolási időben az alábbi nyertes pályázatok valósulnak meg muzeális területen.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma, mint támogató Tótkomlós Város Önkormányzatát 1.000.000 Ft összegű vissza nem térítendő támogatásban részesítette a Kubinyi Ágoston program keretén belül. A pályázat keretén belül a Tótkomlói Szlovák Tájház tetőfedés ráfedéssel (oromdeszka felrakás, nád átdolgozás) munkálatok fognak megvalósulni. A pályázat befejezési határideje: 2021.december 31.

A "Nemzeti értékek és hungarikumok gyűjtésének, népszerűsítésének, megismertetésének, megőrzésének, és gondozásának támogatására" elnevezésű HUNG-2020 projekt keretében a Tótkomlói Szlovák Tájház megvalósítási helyre egy fa kiállító pavilon, valamint új névtáblák kerültek elhelyezésre.

Komlói Média:

A Komlói média, minden felületének (Komlói Hírmondó, Komlós TV, Komlói Média közösségi oldal) célja, a lakosság tájékoztatása. Tájékoztatás a közérdekű információkról, a várost érintő ügyekről, a helyi városi rendezvényekről, eseményekről. A város lakosságának nagy része az idősebb korosztályhoz tartozik, így ők a helyi újságot és TV-t részesítik előnyben, többnyire ezekből értesülve a város eseményeiről. A fiatalabbak, inkább a Komlói Média facebook oldalát olvassák, hozzászólásaikkal, javaslataikkal segítve, elismerve a média munkáját.

A média két egysége az elmúlt egy évben összeszokott munkatársakkal, rugalmasan működik. Színesen, több felületen tájékoztat a városban zajló eseményekről.

Komlói Hírmondó

Az önkormányzati lap megjelenése az új képviselő-testülettel való egyeztetés illetve a polgármester kérése alapján megváltozott.

A nyomdai munkálatok visszakérültek a helyi nyomdához. A megjelenés terjedelme 12 oldal lett és csak a külső oldalak maradtak színesek. Ezek az intézkedések költséghatékonyabb megjelenést biztosítanak.

Az újság felelős szövegszerkesztője és a nyomtatás felelőse a Yes- Press 2001. Bt. (Tótkomlós).

A Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár beszámolója 2021.

Az elmúlt időszak tapasztalata, hogy a lakosság a színes megjelenést jobban szerette és szerkesztés szempontjából is jobb volt az egységes felület. Sokszor dilemmát okoz, hogy mi és ki kerüljön a színes oldalakra.

Komlós TV

A városi televízió, akárcsak a városi újság, a helyi közéleti rendezvényeket, jelentős lakosságot érintő híreket közvetíti a nézők felé. A heti egy óra szerkesztett adásban, számos riport és helyi tudósítás is fellelhető. Minden pénteken új adás kerül vetítésre. Az adások közötti időintervallumban, szerkesztett képűség és fizetett hirdetés kerül sugárzásra. A Komlós TV felelős sugárzója: az OrosCom Kft. (Orosháza). 2019 nyarától, a Komlós TV összes adása visszanezhető a Youtube-on a 2000-es évekre visszamenőleg. 2019 augusztusától, pedig már szélesebb körben, telefonos applikáción is nyomon követhető 24 órában a Komlós TV csatornája.

A pandémiai ideje alatt is kreatívan oldották meg az eseménytelen időszakokat, hiszen tematikusan ismételték az elmúlt időszak felvételeiből. Szeretettel fogadta a lakosság.

Városi Könyvtár

A városi könyvtár feladatát az 1997. évi CXL. törvény és a vonatkozó jogszabályok szabályozzák.

Ennek értelmében minden érdeklődő számára biztosítja a művelődés, tanulás, tájékozódás lehetőségét. Szolgáltatásait minden magyar és külföldi állampolgár igénybe veheti.

Minden 16 éven aluli diáknak és 70 év feletti nyugdíjasnak a törvény biztosítja az ingyenes könyvtári tagságot. Könyvtárunkban még a helyi pedagógusok beiratkozása ingyenes. Kedvezményes a könyvtári tagság a diákoknak és a nyugdíjasoknak.

A könyvtár nyújtotta szolgáltatásokról és azok áráról a Könyvtárhasználati szabályzatunk ad felvilágosítást minden érdeklődő számára.

A könyvtár tevékenysége 2020 szeptemberétől – 2021 szeptemberéig

Az elmúlt egy évben is elmondható, hogy az egyetlen tevékenységünk, ami zökkenőmentesen zajlott a könyvek beszerzése volt. Attól függetlenül, hogy volt olyan időszak, mikor zárt ajtók mögött dolgoztunk a kölcsönzést olvasóink számára megoldottuk. Mikor nyilvánvalóvá vált, hogy nem nyithatunk ki, házhoz vittük a könyveket. Kidolgoztunk egy biztonságos rendszert és az alapszolgáltatásunkat a kölcsönzést és az irodai szolgáltatásokat működtettük tovább. Heti 1 alkalommal kiszállítottuk a kért könyveket. Nagyon hálásak voltak olvasóink és nekünk is jól esett a kapcsolattartás. Majd „Karantén-Könyvtárát” üzemeltettünk, ami annyit jelentett, hogy a könyvtár belső bejáratáig lehetett bejönni, ahol egy asztallal zártuk el a belső teret és az ajtóba vittük a kért könyveket. Nagyon várták már olvasóink a közvetlenebb kapcsolatot. Az irodai szolgáltatások végig működtek, hiszen a fénymásolásra/nyomtatásra/szkennelésre, és az ezekhez kapcsolódó plusz szolgáltatásokra csak nálunk van lehetőség a városban.

Mi is csatlakoztunk az online felületekhez, legfőképp a facebook profilunkon jelentkeztünk be. Volt mese, papírszínház, kreatív foglalkozás, könyvajánló. Átalakult az életünk, átalakítottuk a munkafolyamatainkat. Mások lettek a felhasználói adataink, hiszen az online felületen több

A Tótkomlói Művelődési Központ és Városi Könyvtár beszámolója 2021.

embert értünk el. A „Házhoz visszük a könyvet” szolgáltatásunk 4173 embert ért el. Több ezres elérhetőségről beszélhetünk az eltelt időszakban, ami a közművelődésnél is így volt.

Sajnos ennek az egy évnek az egyértelmű tapasztalata az, hogy elveszítettük a gyermekolvasóink nagy részét, hiszen nekik szükségük van a folyamatos visszacsatolásra, személyes jelenletre. Mivel az iskolák is korlátozva voltak és nem hozhattak csoportokat, ez a mi forgalmunkban nagyon érezhető volt.

Könyvtári bevétel

A könyvtár bevételi forrása a beiratkozási díjakból illetve az irodai szolgáltatások bevételeiből tevődik össze. Mivel a nyitva tartásunk korlátozva volt, ezért a bevételünk se teljesült az elvárásnak megfelelően, annak ellenére, hogy az irodai szolgáltatásainkat folyamatosan igénybe vették.

Állománygyarapítás - Leltári állomány (db)

	2020	2021 augusztus
Dokumentumbeszerzés (db)	717	395
Leltári állomány	24677	25072

Állománygyarapításra fordított összeg

	2020	2021
Önkormányzat (könyvek + folyóiratok)	1.169e	1.169e
Támogatások (Érdekeltségnövelő)	548e	884e
Márai- Program + NKA pályázat	130e	140e

Összegzés

A legfontosabb tapasztalás talán az volt az eltelt időszakban, hogy csak a változás állandó. Rengetek új dolog volt, amivel most kellett először szembesülnünk. Az összes szakterületünkön gondolkodásmódbeli változásra volt szükségünk, hogy működhessünk. Tapasztalásokkal teli időszak volt, ahol sokat voltunk zárt ajtók mögött a közösségeink, felhasználóink nélkül, átalakítva a kapcsolattartási és értékközvetítési módjainkat. Szép lassan rájöttünk, hogy ez az átmeneti időszak hosszúra nyúlik, úgyhogy minden területen változtattunk és egy idő után rutinosan tettük ezt.

Mégis felüdülés volt, mikor végre megtelt a Szent István tér az első nagy rendezvényen és visszatért az élet. A megváltozott életünk azt biztos megtanította nekünk, hogy közösségi élményekre szükség van és a bezártságban is kellene kulturális események, élmények. Remélem megtaláltuk a módját, hogy mindezt megvizsgálhatta a város lakossága is.

(A közművelődés –és a gyűjteményeink beszámolójában segítségemre volt Baginé Szincsek Ilona.)

Tótkomlós, 2021, szeptember 20.

Szathmári-Nagy Nikolett
Szathmári-Nagy Nikolett
intézményvezető

